

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Hoitotyön koulutusohjelma

Minna Björkholm

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta

Opinnäytetyö 2012

TIIVISTELMÄ

Minna Björkholm

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta, 27 sivua, 3 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu, Lappeenranta

Sosiaali- ja terveysala, hoitotyön koulutusohjelma

Ohjaaja: Yliopettaja Päivi Löfman

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Sairaanhoitajaopiskelijoiden tehokkaan ohjauksen merkittävyyttä oli tärkeää tutkia ammattitaitoa edistävien harjoittelun kehittämisen vuoksi.

Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena ja tutkimusaineisto kerättiin avoimen kyselyn avulla sairaanhoitajaopiskelijoilta, joilla oli suoritettuna jo useita ammattitaitoa edistäviä harjoitteluja. Kyselyyn vastanneet sairaanhoitajaopiskelijat olivat suorittaneet perushoidon, sisätautien hoitotyön, operatiivisen hoitotyön ja mielenterveyshoitotyön ammattitaitoa edistävät harjoittelut. Aineisto kerättiin yhdeksältä sairaanhoitajaopiskelijalta, jotka opiskelivat Saimaan ammattikorkeakoulussa. Avoin kysely analysoitiin induktiivisella sisällön analyysillä.

Avoimessa kyselyssä selvitettiin sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ohjauksesta, oppimista edistävästä ja heikentävistä tekijöistä ja ohjauksen vaikutuksesta harjoitteluun kokonaisuutena. Tuloksista ilmeni, että sairaanhoitajaopiskelijoiden mielestä kehittämisen varaa oli muun muassa opiskelijoiden perehdytyksessä, vastuun saamisessa, ohjaavan yksikön ilmapiirissä, ohjaajan asenteessa ja palautteen saamisessa. Kyselyyn vastanneet sairaanhoitajaopiskelijat pitivät oppimista edistävänä esimerkiksi hyvää henkilökemiaa ohjaajan ja opiskelijan välillä, luottamuksellista vuorovaikutusta ja vaikeista asioista keskustelemista. Opiskelijat tunsivat saaneensa pääasiassa hyvää ja henkilökohtaista ohjausta.

Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää ohjaavien harjoitteluyksiköiden kehittämisessä, sillä harjoitteluja ohjaavat yksiköt voivat opinnäytetyötä tarkkailemalla löytää yksiköistään aihealueita, joissa on mahdollisesti kehittämisen varaa. Harjoitteluyksiköitä kehittämällä voidaan vaikuttaa sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksiin ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa ja lisätä opiskelijoiden kiinnostusta kyseisessä yksikössä työskentelyyn.

Tulevaisuudessa tutkimusta voitaisiin toteuttaa määrällisenä, jolloin saataisiin suurempaan joukkoon yleistettävää tietoa. Lisäksi olisi mielenkiintoista selvittää lisää ohjaavien sairaanhoitajien kokemuksia ammattitaitoa edistävien harjoittelujen ohjaamisesta.

Asiasanat: Sairaanhoitajaopiskelija, ammattitaitoa edistävä harjoittelu, ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaus, sairaanhoitajaopiskelijan kokemus.

ABSTRACT

Minna Björkholm

Nurse student's experiences of clinical practice guidance, 27 Pages,
3 Appendices

Saimaa University of Applied Sciences, Lappeenranta

Health Care and Social Services, Degree Programme in Nursing

Instructor: Principal Lecturer, Dr. Päivi Löfman

The purpose of the research was to find out nurse student experiences of clinical practice guidance. The meaning of effective student guidance is important to research, so clinical practice might be developed.

This study was carried out as qualitative research. Data for this thesis were collected by handing out an open questionnaire to nurse students who had already completed several clinical practices. The students had completed primary care, internal medicine care, surgical practice and mental health nursing clinical practices. Data for this thesis were collected from nine nurse students who were studying in Saimaa University of Applied Sciences. The questionnaire was analyzed with inductive content analysis.

The questionnaire included open questions about nurse student experiences, things that promote and weaken learning in clinical practice and the guidance impact on the clinical practice. The results of the study show that nurse students thought that there was room for development in the student induction, getting enough responsibility, atmosphere, supervisor attitudes and getting feedback. Nurse students thought that they had good chemistry between student and the supervising nurse, confidential interaction and that they were able to discuss about difficulties that promoted learning in clinical practice. According to the students, clinical practice guidance was mostly good and personal guidance.

The results can be applied to units that guide nurse student clinical practices, and help those units to develop. By developing those units they can affect nurse student experiences in clinical practice and add to student willingness to work in those units.

In the future, further study could be implemented as quantitative research. It would be also interesting to find out more about supervising nurse experiences in clinical practice.

Keywords: Nurse student, clinical practice, clinical practice guidance, nurse student experiences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMA	6
2.1 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun tekijät	6
2.1.1 Sairaanhoidajaopiskelija	6
2.1.2 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu	7
2.1.3 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaus	7
3 OPISKELIJANOHJAUS	7
4 OPPIMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	8
4.1 Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit	9
5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS	11
6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	12
6.1 Tiedonantajat ja aineiston keruu	12
6.2 Aineiston analysointi	13
7 EETTISET KYSYMYKSET	15
7.1 Lupa	15
7.2 Tunnistamattomuus ja vapaaehtoisuus	15
8 TUTKIMUSTULOKSET	15
8.1 Oppimista edistävät ohjauskokemukset	16
8.2 Oppimista heikentävät ohjauskokemukset	18
8.3 Ohjauksen vaikutus harjoittelukokemukseen	20
9 POHDINTA	22
9.1 Prosessin ja tulosten pohdinta	22
9.2 Eettiset kysymykset ja luotettavuuden pohdinta	23
9.3 Tulosten hyödynnettävyys	24
9.4 Jatkotutkimusaiheet	25
LÄHTEET	26

Liitteet

Liite 1 Saate

Liite 2 Avoin kysely

Liite 3 Induktiivinen sisällön analyysi

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia on tärkeää selvittää, jotta harjoitteluiden ohjausta ja sen laatua voidaan kehittää. Opiskelijoiden ohjaus harjoittelun aikana on myös tärkeää sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatillisen kasvun kannalta.

Sairaanhoitajaopiskelijoiden koulutus sisältää useita ammattitaitoa edistäviä harjoitteluita, joiden avulla opiskelijat pääsevät harjoittelemaan ja kehittämään kädentaitojaan. Hoitoalan peruskoulutus antaa muodollisen pätevyyden sairaanhoitajaksi, mutta se ei kerro kuitenkaan, mikä on hoitajan todellinen pätevyys. Tämän vuoksi todellinen pätevyys vaatii jatkuvaa taitojen kehittämistä työelämässä. (Sarvimäki & Stenbock-Hult 1996, 214–230.) Työelämän käytännön taitoja varten harjoitteleminen alkaa opintojen aikana, ja suuri osa siitä tapahtuu ammattitaitoa edistävien harjoittelujen aikana.

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikainen hyvä opiskelijoiden ohjaus on yksi edellytys tehokkaalle oppimiselle harjoittelun aikana. Oppimisen kannalta on myös merkittävää, että kokemus yhdistetään arviointiin, kriittiseen ajatteluun ja reflektioon. Tämä vaatii myös ohjaajalta tiettyjä valmiuksia ohjaamiseen. Ohjaavien hoitajien tulisi tiedostaa, että ammatillinen kasvu luovaksi ja itsenäiseksi hoitajaksi edellyttää kehityssuuntaista ja positiivista oppimista. (Sarvimäki & Stenbock-Hult 1996, 214–230.)

Jatkuva hoitotyön muuttuminen on saanut aikaan sen, että osaamiseen, henkilökunnan hyvinvointiin ja työkykyyn kiinnitetään yhä enemmän huomiota, ja ne ovat kehittämisen kohteina monissa sairaanhoitopiireissä. Nämä muutokset vaikuttavat siihen, millaista osaamista hoitotyöntekijöiltä odotetaan tulevaisuudessa. (Hildén 2002, 19.) Tämän takia tulevien hoitotyön ammattilaisten koulutukseen ja ammatilliseen osaamiseen on kiinnitettävä tulevaisuudessa myös enemmän huomiota. Hoitotyön ammattilaiseksi kasvaminen alkaa vahvasti jo hoitotyön opintojen aikana, ja tämän vuoksi hoitotyön koulutuksen aikaiseen tehokkaaseen oppimiseen ja käytännön harjoitteluiden ohjaukseen on myös panostettava.

2 HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMA

Hoitotyön koulutusohjelman tavoitteena on valmentaa asiakaslähtöisesti toimivia hoitotyön ammattilaisia, joilla on laajat perustiedot ja –taidot sekä niiden teoreettiset perusteet hallussa. Koulutukseen sisältyy monipuolisesti teoriaopintoja sekä ammattitaitoa edistäviä harjoitteluja. (Opinto-opas 2011.)

Koulutuksesta valmistuvien hoitotyön ammattilaisten keskeisinä tehtävinä on väestön terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen ja hoito sekä kärsimyksen lievittäminen. Hoitotyön koulutusohjelmasta valmistuva sairaanhoitaja toimii sekä itsenäisesti että moniammatillisissa työryhmissä oman alansa asiantuntijana. (Opinto-opas 2011.) Sairaanhoitajan tulee kyetä sopeutumaan erilaisiin nopeastikin muuttuviin tilanteisiin ja jatkuviin muutoksiin. Hyvät muutoksenhallintataidot ja itsenäinen päätöksentekotaito ovat tärkeitä ominaisuuksia sairaanhoitajan työskentelyssä. (Hildén 2002, 55.)

Terveydenhuoltoalan koulutusta on muutettu useasti vuosien aikana. Jatkuva hoitotyön muuttuminen on haaste hoitotyön koulutukselle, sillä koulutuksen tulee vastata työelämän tarpeisiin. Sosiaali- ja terveysalalla taitojen syntyminen edellyttää, että jo koulutuksen aikana opiskelijat saavat kiinteän yhteyden työelämään. Yhteyksiä luodaan tutustumisjaksoilla ja mahdollisimman varhaisilla harjoittelujaksoilla. Koulutuksen tarkoituksena on valmentaa opiskelijoita tunnistamaan terveyttä ja hyvinvointia vaarantavia tekijöitä, opettaa opiskelijoita potilaiden ja omaisten ohjaukseen sekä kykyyn tehdä itsenäisiä päätöksiä. Terveysalan koulutuksen tulee myös ohjata opiskelijoita yhteistyömahdollisuuksien tunnistamiseen ja moniammatilliseen työskentelyyn. (Hildén 2002, 19–55.)

2.1 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun tekijät

2.1.1 Sairaanhoitajaopiskelija

Sairaanhoitajaopiskelija on ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmaan hyväksytty opiskelija (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista).

Tässä tutkimuksessa sairaanhoitajaopiskelijalla tarkoitetaan opiskelijoita, jotka opiskelevat hoitotyötä Saimaan ammattikorkeakoulussa. Kriteerinä kohderyh-

mälle on, että he opiskelevat jo vähintään kolmatta lukukauttaan ja heillä tulisi olla suoritettuna perushoidon, sisätautien ja kirurgian/operatiivisen ammattitaitoa edistävät harjoittelut.

2.1.2 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu

Hoitotyön opiskelijoiden koulutus koostuu yhteensä 210 opintopisteestä, joka sisältää 75 opintopistettä ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Näitä harjoitteluja on muun muassa hoitotyön perusteet, sisätautien hoitotyö, operatiivinen hoitotyö, mielenterveyshoitotyö, äitiys- ja naisenhoitotyö, lapsen hoitotyö, väestövästäinen hoitotyö sekä syventävä harjoittelujakso. (Opinto-opas 2011.) Tässä tutkimuksessa käsitellään pääasiassa hoitotyön perusteiden, sisätautien hoitotyön, kirurgisen hoitotyön ja mielenterveyshoitotyön ammattitaitoa edistäviä harjoittelujaksoja.

2.1.3 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaus

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikainen hyvä ohjaus on edellytys hyvälle harjoittelun aikaiselle oppimiselle. Ammattitaitoa edistävä harjoittelu tapahtuu harjoittelupaikoissa, joissa opiskelija voi perehtyä tulevan ammattinsa keskeisiin työtehtäviin ja kehittää osaamistaan. Oppimisen kannalta ideaalista on ohjaus, joka on osa kokonaisvaltaista oppimista. Harjoittelun ohjauksessa keskitytään opiskelijan ammatillisen kasvun tukemiseen. Ohjaaminen käsitteenä voidaan ajatella laaja-alaisena ja kokonaisvaltaisena toimintana. (Mäkinen 2011.)

3 OPISKELIJANOHJAUS

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksista ammattitaitoa edistävissä harjoittelussa on tehty aiempia tutkimuksia muissa ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Näistä mainittakoon Kannisen & Tarvaisen vuonna 2007 Jyväskylän ammattikorkeakoulussa tekemä opinnäytetyö ja Satu Kajanderin vuonna 2007 Kuopion yliopistossa tekemä pro gradu -tutkielma. Tämän lisäksi ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaavien hoitajien kokemuksista on myös aikaisempia tutkimuksia.

Kanninen ja Tarvainen (2007) ovat tehneet tutkimuksen perioperatiivisen hoitotyön opiskelijanohjauksesta. Heidän tutkimuskysymyksensä olivat seuraavat: mitkä tekijät vahvistavat opiskelijanohjausta ja mitkä tekijät heikentävät opiskelijanohjausta. Heidän johtopäätöksikseen tuli, että opiskelijanohjausta vahvistaa hyvä alkuperehdytys työyksikköön ja opiskelijoiden tavoitteiden huomioiminen ja palautteen antaminen. Opiskelijaohjausta taas puolestaan heikentää riittämätön tavoitteisiin perehtyminen, ohjaavan hoitajan negatiivinen asenne, sekä se, että opiskelija ei tunne itseään tervetulleeksi.

Saimaan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikaisesta ohjauksesta ei löytynyt aikaisempia tutkimuksia. Tämän vuoksi on tärkeää selvittää laajemmin eri oppilaitosten opiskelijoiden kokemuksia, jotta huomataan, ovatko kokemukset samankaltaisia eri oppilaitoksissa.

Joidenkin ammattitaitoa edistävien harjoittelujen jälkeen opiskelijoilla on mahdollisuus antaa palautetta harjoittelun sujumisesta ohjaavalle yksikölle. Tämä kuitenkin riippuu työyksiköstä, jossa opiskelija on ollut harjoittelemassa. Joissakin yksiköissä palautejärjestelmä on opiskelijoiden mielestä tietyiltä alueilta puutteellinen ja opiskelijat jättävät tämän vuoksi vastaamatta kyselyyn. Kyselyissä kysytään sellaisia kysymyksiä, joiden takia opiskelijat pelkäävät tulevansa tunnistetuksi harjoittelupaikassaan. Opiskelijat ovatkin jättäneet vastaamatta kyselyyn, sillä he pelkäävät sen vaikuttavan tuleviin työnsaantimahdollisuuksiinsa.

4 OPPIMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Kajanderin (2007) Kuopion yliopistossa tekemä pro gradu -tutkielma käsittelee sairaanhoitajaopiskelijoiden arvioita ohjatun harjoittelun laadusta. Tutkimus oli osa suurempaa terveysalan koulutuksen tutkimushanketta. Tutkimuksessa selvisi, että harjoittelupaikat olivat tarjonneet sairaanhoitajaopiskelijoille tarkoituksenmukaisia oppimiskokemuksia ja suurin osa opiskelijoista arvioi saavuttaneensa luottamuksen käytännön toimintansa kehittymisessä. Kajanderin tutkimuksessa tuli ilmi, että ongelmaksi muodostui ohjaajien sairaanhoitajien ja opiskelijoiden vähäiset yhteiset harjoitteluvuorot.

Kajanderin (2007) mukaan muun muassa ohjattu harjoittelu on tärkeää sairaanhoitajaopiskelijoille ammattiin kasvamisessa ja henkilökohtainen ohjaaja ja samojen työvuorojen tekeminen ovat tärkeitä opiskelijoille ohjatussa harjoittelussa. Lisäksi myös onnistuneen harjoittelun ja opiskelijan turvallisen toiminnan edellytyksenä on, että opiskelijat perehdytetään ohjattuun harjoitteluun.

Kukkola (2008) puolestaan tutki pro gradu –tutkielmassaan sairaanhoitajien ohjaustaitoja sekä ohjaajakoulutuksen tarvetta ja hyötyä. Hänen mukaansa sairaanhoitajat huolehtivat opiskelijan ohjauksesta harjoittelujaksoilla, ja heidän merkityksensä opiskelijan oppimisen kannalta on todettu kaikkein tärkeimmäksi tekijäksi ohjatun harjoittelun oppimisympäristössä. Kukkolan mukaan ohjaajat arvioivat keskimäärin hyväksi oman ammattitaitonsa ja roolimallina toimimisen. Kuitenkin ohjaajakoulutuksen käyneet sairaanhoitajat arvioivat oman ammattitaitonsa paremmaksi kuin koulutuksen käymättömät. Tämän perusteella voitiin päätellä, että sairaanhoitajien ohjaajakoulutus oli hyödyllinen ammattitaitoa edistävien harjoitteluiden ohjauksen kannalta.

Sairaanhoitajien ohjaajakoulutuksen avulla pystytään edesauttamaan tasapuolisen ohjauksen saatavuutta ja parantamaan ohjauksen laatua. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun laatuksiteerit auttavat laadukkaasti ohjauksen saamisessa. Tampereen ammattikorkeakoulun ammattitaitoa edistävän harjoittelun laatuksiteerien (2010) mukaan laatuksiteerit ovat syntyneet tarpeesta kehittää terveysalan harjoittelua ja sen laatua. Kriteerien päätavoitteena on luoda terveysalan opiskelijoille mahdollisuudet kehittyä osaaviksi terveydenhuollon ammattilaisiksi. Tämä toteutuu tarjoamalla ammattitaitoa edistävälle harjoittelujaksolle jakson tavoitteiden mukaista laadukasta ohjausta ja oppimisympäristö, jossa toteutetaan korkeatasoista hoitotyötä.

4.1 Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit

Kompetensseilla tarkoitetaan laajoja osaamiskokonaisuuksia, jotka koostuvat yksilön tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmästä. Kompetenssi kuvaa yksilön pätevyyttä, suorituspotentiaalia ja kykyä suoriutua ammattiin kuuluvista työtehtävistä. Kompetenssien kehittymiseen voidaan koulutuksessa vaikuttaa sekä sisällöllisillä että toimintatapoihin liittyvillä valinnoilla. Yleiset työelämävalmiudet

luovat perustan työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. (Arene ry 2007.)

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille on asetettu yleiset kompetenssit, jotka valmistuneen tutkinnon saajan tulisi hallita. Yleisiä kompetensseja on itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, kehittämistoiminnan osaaminen, organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen ja kansainvälisyysosaaminen. Yleiset kompetenssit vastaavat valmistuvien tutkinnon saajien työelämän vaatimuksia. (Opetussuunnitelma; Arene ry 2007.)

Valmistuville sairaanhoitajaopiskelijoille on yleisten kompetenssien lisäksi asetettu koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit, jotka sairaanhoitajan tulisi hallita valmistuttuaan. Hoitotyön koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit sisältävät hoitotyön asiakkuusosaamisen, terveyden edistämisen osaamisen, kliinisen osaamisen, päätöksenteko osaamisen ja ohjaus- ja opetusosaamisen. (Opetussuunnitelma; Arene ry 2007.) Näiden aihealueiden sisältöjä käsitellään hoitotyön koulutuksessa opintojen aikana, mutta niiden oppiminen on myös osa ammattitaitoa edistävien harjoittelujen sisältöä.

Hoitotyön asiakkuusosaamisen pääperiaatteena on tunnistaa holistinen ihmis-käsitys ja tunnistaa erilaisia toimintavajauksia ihmisessä. Terveyden edistämisen osaaminen taas vaatii hoitotyön ammattilaiselta taitoa tuntea potilaan hoitoketjut ja ymmärrystä tavallisimpien sairauksien lääketieteellisten hoitoprosessien ja etiologian määrittämiseen. (Opetussuunnitelma; Arene ry 2007.)

Kliininen osaaminen taas puolestaan tarkoittaa sitä, että hoitotyön ammattilainen vastaa potilaan/asiakkaan fyysisestä, psyykkisestä, henkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Sen vaatimuksena on myös muun muassa keskeisten tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden hallitseminen, potilaan peruselintoiminnoista huolehtiminen, infektioiden torjuminen ja potilaan ja hänen läheistensä tukeminen. Kliinisen osaamisen vaatimuksena on myös, että hoitotyön ammattilainen osaa hyödyntää tutkimustuloksia hoidossa ja hoidon seurannassa. Hänen tulee myös lievittää potilaan kärsimyksiä ja kipua eri tilanteissa, antaa ensiapua erilaisissa hoito- ja toimintaympäristöissä, hallita apuvälineiden käyttö potilastur-

vallisesti ja hallita kokonaishoidon tarpeen arviointi. (Opetussuunnitelma; Arene ry 2007.)

Päätöksenteko-osaaminen vaatii hoitotyön ammattilaiselta osaamista vastata hoitotyön tarpeen määrittelystä. Sen mukaan hoitotyön ammattilaisen tulee toimia asiakaslähtöisessä ja tavoitteellisessa vuorovaikutuksessa ja hoitosuhteessa potilaan, hänen perheensä ja yhteisön kanssa. Hänen tulee myös dokumentoida hoitotyön potilasasiakirjojen ja potilastietojen edellyttämän tietosuojan ja –turvan mukaisesti. Ohjaus- ja opetusosaaminen taas puolestaan tarkoittavat sitä, että hoitotyön ammattilaisen tulee opettaa ja ohjata erilaisia potilaita ja asiakkaita, heidän omaisiaan ja ryhmiä. Hänen tulee myös käyttää ja tuottaa tarkoituksenmukaista ohjausmateriaalia tueksi ja ohjata myös opiskelijoita ja muuta henkilöstöä tarvittaessa. (Opetussuunnitelma; Arene ry 2007.)

5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia saamastaan ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Tavoitteenani on kerätä kokemusperäistä tietoa sairaanhoitajaopiskelijoilta ja tarkastella heidän kokemuksiaan. Tutkimuskysymykseni tässä tutkimuksessa ovat:

1. Millaisia oppimista edistäviä harjoittelun ohjauskokemuksia sairaanhoitajaopiskelijoilla on?
2. Millaisia oppimista heikentäviä harjoittelun ohjauskokemuksia sairaanhoitajaopiskelijoilla on?
3. Miten harjoittelussa saatu ohjaus on vaikuttanut sairaanhoitajaopiskelijan harjoittelukokemukseen?

6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyöni suunnittelu alkoi keväällä 2011 ja suunnitelma valmistui saman vuoden lopulla. Opinnäytetyöni toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena Saimaan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijoille. Tutkimus tehtiin opiskelijoiden näkökulmasta ja kysymyksissä kysyttiin opiskelijoiden kokemuksia saamastaan harjoittelun ohjauksesta.

6.1 Tiedonantajat ja aineiston keruu

Tässä tutkimuksessa tiedonantajina oli Saimaan ammattikorkeakoulussa opiskelevat sairaanhoitajaopiskelijat. Jaoin sairaanhoitajaopiskelijoille lomakkeen joka sisälsi saateen (liite 1) ja avoimen kyselylomakkeen (liite 2). Tutkimukseni avoimeen kyselyyn vastasi yhdeksän sairaanhoitajaopiskelijaa, joilla oli kokemusta useammasta ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta. Aineisto kerättiin sairaanhoitajaopiskelijoilta, jotka olivat jo suorittaneet perushoidon, sisätautien hoitotyön, operatiivisen hoitotyön ja mielenterveyshoitotyön ammattitaitoa edistävät harjoittelut. Valitsin kyseisen ryhmän tutkimukseen, sillä en tuntenut ryhmää aiemmin, minkä vuoksi minun ei ollut mahdollista tunnistaa heitä vastauksien perusteella.

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä soveltuu tähän tutkimukseen, sillä sen avulla pystytään tarkastelemaan eri tekijöiden vaikutuksia ja merkityksiä tutkittavaan kohderyhmään. Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä soveltuu tutkimukseen, jonka tarkoituksena on tarkastella ilmiötä sisältäpäin eli sellaisena kuin asianosaiset sen näkevät. Kyseistä tutkimusmenetelmää käytetään silloin, kun aihepiiri on melko tuntematon tai tutkimuksen tarkoituksena on heikosti tunnettujen ilmiöiden ymmärtäminen ja kuvaileminen. Kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena on mahdollisimman objektiivisesti raportoida tutkimusympäristöön kuuluvien ihmisten käsityksiä. (Field & Morse 1985, 23–132.)

Tiedonhankintamenetelmänä käytettiin lomaketta, jonka mukana oli tutkimuksesta kertova saate (liite 1). Lomake (liite 2) sisälsi avoimia kysymyksiä. Avoimen kyselyn avulla voidaan saada esiin näkökulmia, joita tutkija ei mahdollisesti ole aiemmin osannut ajatella. Avoimien kysymysten käyttöä voidaan perustella muun muassa sillä, että avoimet kysymykset antavat vastaajalle mahdollisuu-

den sanoa, mitä heillä on todella mielessään. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 198–201.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa käytetään käsitettä saturaatio, joka tarkoittaa aineiston riittävyttä ja kylläisyyttä. Tällä tarkoitetaan sitä, että tutkija kerää aineistoa päättämättä etukäteen, miten monta tapausta hän tutkii. Aineisto on riittävä, kun samat asiat alkavat kertautua. Tällöin on tapahtunut saturaatio. (Hirsjärvi, ym. 2009, 182.) Avoimesta kyselystä saatujen vastausten analysoinnin jälkeen huomasin, että tutkimustani varten hankittu tieto alkoi toistaa itseään, joten tieto alkoi saturoitua. Tällöin minulla oli tutkimustani varten riittävästi aineistoa, jota pystyin ruveta analysoimaan.

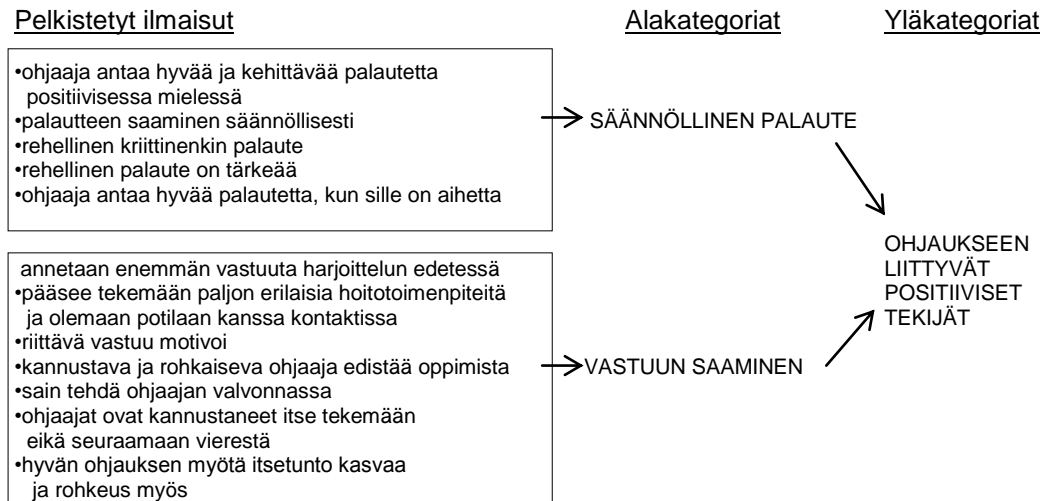
6.2 Aineiston analysointi

Aineisto tutkimukseen kerättiin huhtikuussa 2012. Tutkimuslomakkeet jaettiin Saimaan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijaryhmälle, ja heille annettiin erään oppitunnin alusta aikaa kyselyyn vastaamiseen.

Aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä (liite 3). Sisällönanalyysillä tarkoitetaan menetelmää, jonka avulla voidaan analysoida erilaisia aineistoja ja tiivistää niitä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 133–135). Se on tapa järjestää ja kuvailla tutkittavaa ilmiötä. Sisällön analyysillä pyritään rakentamaan malleja, jotka esittävät tutkittavaa ilmiötä tiivistetyssä muodossa. Analyysin tuloksena syntyy tutkittavaa ilmiötä kuvailevia kategorioita ja käsitteitä. Induktiivinen sisällönanalyysi on tapa, jolla tutkimuksen aineisto analysoidaan aineistolähtöisesti. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 3-11.) Valitsin induktiivisen sisällönanalyysin tutkimukseeni, sillä opinnäytetyöni aihetta varten ei ollut käytettävissä valmista teoriaa tai analyysikehikkoa.

Sisällönanalyysi voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen, joihin kuuluu aineiston redusointi eli pelkistäminen, aineiston klusterointi eli ryhmittely ja abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. Aineiston pelkistämässä analysoitava informaatio pelkistetään siten, että aineistosta karsitaan tutkimukselle epäoleellinen osa pois. Tutkimuskysymykset ohjaavat aineiston pelkistämistä, jotta jäljelle jäävä aineisto vastaa olennaisesti tutkimuskysymyksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 110–115.) Pelkistäminen tässä tutkimuksessa toteutettiin siten, että ai-

neistosta etsittiin tutkimuskysymyksillä niitä kuvaavia ilmaisuja. Ilmaisut kirjoitettiin puhtaaksi ja niistä jätettiin esiin vain oleellinen osa. Kuvassa 1 on kuvattu opinnäytetyön induktiivisen sisällönanalyysin toteutusta ja sen eri vaiheita.

Kuva 1. Esimerkki induktiivisesta sisällönanalyysistä

Aineiston klusteroinnissa eli ryhmittelyssä aineistosta pelkistetyt alkuperäisilmaukset käydään läpi, ja aineistosta etsitään samankaltaisuuksia tai eroavaisuuksia. Samaa asiaa käsittelevät ilmaisut ryhmitellään ja niille nimetään luokan sisältöä kuvaava käsite. Luokittelussa aineisto tiivistyy, sillä yksittäiset tekijät sisällytetään yleisempiin käsitteisiin. Tässä tutkimuksessa pelkistetyt ilmaisut luokiteltiin ryhmiin, joissa niiden aihepiiri vastasi toisiaan. Ryhmille mietittiin niitä yhdistävä tekijä ja ryhmälle nimettiin sisältöä kuvaava käsite. Ryhmistä muodostuneiden käsitteiden perusteella muodostuivat alakategoriat.

Aineiston ryhmittelyn jälkeen aineisto abstrahoidaan eli käsitteellistetään. Luokituksia yhdistelemällä saadaan aineistoa vielä tiivistettyä ja löydettyä niitä mahdollisesti yhdistävä käsite. Sisällönanalyysi perustuu tulkintaan ja päättelyyn, jossa edetään empiirisestä aineistosta kohti käsitteellisempää näkemystä. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 115.) Tässä tutkimuksessa alakategorioita yhdistelemällä muodostuivat niitä kuvaavat yläkategoriat. Yläkategoriat ovat tutkimuksen virallisia tutkimustuloksia.

7 EETTISET KYSYMYKSET

7.1 Lupa

Tutkimuksen toteuttamista varten tarvitaan tutkimuslupa. Tutkimusluvan saatuun tutkijan tulee varmistaa, että tutkimusluvan saannin perusteena ollut suunnitelma toteutuu myös käytännössä. (Leino-Kilpi & Välimäki 2003, 290–293.) Tutkimus toteutettiin Saimaan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoille, joten anoin ja sain luvan työtäni varten koulun toimialajohtaja Päivi Vehmasvaaralta.

7.2 Tunnistamattomuus ja vapaaehtoisuus

Kysymyslomakkeessa ei kysely opiskelijoiden taustoja, kuten ikää, sukupuolta ja aiempaa koulutusta, sillä niillä ei ollut vaikutusta tutkimukseen. Tutkittaville kerrottiin totuudenmukaisesti tutkimuksesta, ja tutkittavilla oli oikeus missä tahansa tutkimuksen vaiheessa vetäytyä tutkimuksesta. Tutkimus oli siis tutkittaville vapaaehtoista. Tutkittaville taattiin myös anonymiteetti, joten heitä ei voi tunnistaa missään tutkimuksen vaiheessa. (Leino-Kilpi & Välimäki 2003, 290–293.) Kyselyn vastauslomakkeet suljettiin kirjekuoreen ja tutkimuksen jälkeen vastaukset tuhotaan paperisilppurilla. Tutkimuksen raportissa käsitellään koko aineistoa mitään pois jättämättä tai omia lisäilemättä. Raportointi suoritetaan totuudenmukaisesti tuloksia vääristelemättä. Aineisto käsiteltiin niin, että omat mahdolliset ennakkokäsitykseni eivät vaikuta tutkimuksen tuloksiin.

8 TUTKIMUSTULOKSET

Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan opiskelijoiden perehdytystä tulisi kehittää monella osastolla, mutta opiskelijoiden mukaan saatu ohjaus ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa oli kuitenkin ollut pääasiassa hyvää ja henkilökohtaista ohjausta. Sairanhoitajaopiskelijat olivat sitä mieltä, että harjoittelun ohjaavat sairaanhoitajat olivat olleet pääasiassa ammattitaitoisia ja he olivat huomioineet opiskelijan hyvin. Tarkemmat tutkimuksen tulokset esitellään tutkimuskysymysten mukaisessa järjestyksessä.

8.1 Oppimista edistävät ohjauskokemukset

Kyselyyn vastanneet sairaanhoitajaopiskelijat löysivät useita tekijöitä, jotka edistävät sairaanhoitajaopiskelijoiden oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Tekijät luokiteltiin kolmeen yläkategoriaan, jotka sisältävät harjoitteluun vaikuttavia eri osa-alueita. Ammattitaitoa edistävissä harjoitteluissa on kolme positiivisesti vaikuttavat tekijää, jotka ovat **ohjaajan vaikutus, harjoitteluyksikön vaikutus ja ohjaukseen liittyvät tekijät**.

Ohjaajan positiiviseen vaikutukseen yhdistettäviä tekijöitä oli ohjaajan oma-aloitteisuus, luottamuksellinen vuorovaikutus, vaikeuksista keskusteleminen ja hyvä henkilökemia. Ohjaajan oma-aloitteisuus oli opiskelijoiden mielestä yksi oppimista edistävistä tekijöistä. Sairaanhoitajaopiskelijat toivoivat, että ohjaaja olisi antanut oppimista edistäviä tietoja myös ilman, että niitä olisi tarvinnut erikseen kysyä ja että ohjaaja olisi kertonut asioista, jotka olivat opiskelijalle harjoittelujakson kannalta hyödyllisiä.

Hyvä henkilökemia ohjaavan sairaanhoitajan ja sairaanhoitajaopiskelijan välillä oli opiskelijoiden mukaan myös harjoittelun oppimista edistävä tekijä. Opiskelijoiden mielestä ohjaus oli parempaa, jos opiskelijan ja ohjaajan välinen henkilökemia oli hyvä ja ohjaaja oli kiinnostunut opiskelijasta. Sairaanhoitajaopiskelijat kertoivat myös, että yhteiset työvuorot oman ohjaajan kanssa edistivät heidän oppimistaan ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa.

Luottamuksellinen vuorovaikutus ohjaavan sairaanhoitajan ja sairaanhoitajaopiskelijan välillä edisti sairaanhoitajaopiskelijoiden oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Opiskelijoiden mukaan kunnioittava ja myönteinen vuorovaikutus oli oppimista edistävää ja se, ettei ohjaava sairaanhoitaja aliarvioinut heidän osaamistaan ja kykyään oppia. Luottamus ohjaajaan oli opiskelijoiden mukaan tärkeää, ja opiskelijoiden mielestä oli mukavaa, että ohjaajaan pystyi tukeutumaan ja häneltä pystyi kysymään tarvittaessa neuvoja.

Vaikeuksista keskusteleminen oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös oppimista edistävä tekijä. Kyselyn perusteella opiskelijoille oli tärkeää, että asioista ja tapahtumista oli aikaa keskustella ohjaavan sairaanhoitajan kanssa. Sairaanhoitajaopiskelijat kertoivat myös, että ohjaajan herkkyys havaita ja tukea

opiskelijaa tälle vaikeissa asioissa oli oppimisen kannalta merkittävää ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa.

Asioista ja tapahtumista pitää ehtiä keskustelemaan ohjaajan kanssa, ja vaikeat asiat tulee myös huomioida ja käsitellä.

Harjoitteluyksikön positiivinen vaikutus ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa sisältää kaksi oppimista edistävää tekijää, joita ovat useampi ohjaaja harjoittelussa sekä riittävä perehdytys. Sairaanhoidajaopiskelijat totesivat harjoittelun kannalta suotuisaksi sen, että opiskelijalla oli useampi kuin yksi sairaanhoidaja ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaajana. Opiskelijat nimesivät syyksi, että kahden ohjaajan kanssa opiskelijat näkevät kaksi eri tapaa toimia ja asioita tulee käsiteltyä laajemmin. Sairaanhoidajaopiskelijoiden mukaan hyödyllistä olisi myös, jos toinen ohjaavista sairaanhoidajista olisi kokenut hoitaja, jolla olisi paljon kokemuksen myötä tuomaa varmuutta, ja toisella ohjaajalla olisi uudempaa tietoa annettavanaan opiskelijalle.

Ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa oppimista edistävää on myös, jos sairaanhoidajaopiskelijalle annetaan riittävä perehdytys. Sairaanhoidajaopiskelijoiden mukaan oppimista edisti, jos ohjaava sairaanhoidaja kertoi ennen tehtävää toimenpidettä, miksi joku asia tehdään niin. Oppimisen kannalta oli myös merkittävää, että ohjaaja kävi ohjattavan opiskelijan kanssa uudet asiat rauhassa läpi ja ohjaaja näytti mallia miten opiskelijan tuli toimia.

Ohjaukseen liittyviä positiivisia tekijöitä oli vastuun ja säännöllisen palautteen saaminen. Avoimeen kyselyyn vastanneiden sairaanhoidajaopiskelijoiden mukaan säännöllinen palautteen saaminen edistää oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Kriittinenkin palaute katsotaan opiskelijoiden mukaan oppimista edistäväksi, jos se annetaan kehittävässä ja myönteisessä mielessä. Sairaanhoidajaopiskelijoiden mukaan oppimista edistävää on myös, jos ohjaaja kykenee antamaan myönteistä palautetta ja kiitosta sairaanhoidajaopiskelijalle silloin, kun siihen on aihetta.

Rehellinen kriittinenkin palaute edistää oppimista hyvin.

Sairaanhoitajaopiskelijat nimesivät myös oppimista edistäväksi tekijäksi riittävän vastuun saamisen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Harjoittelun edetessä sairaanhoitajaopiskelijat toivoivat saavansa lisää vastuuta, kuitenkin niin että ohjaaja on aina saatavana taustatueksi. Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan riittävä vastuun saaminen motivoi työskentelemään harjoittelussa ja opiskelijat saivat enemmän onnistumisen kokemuksia. Saadun vastuun myötä sairaanhoitajaopiskelijat kertoivat, että heidän itsetuntonsa ja rohkeutensa oli myös kasvanut.

8.2 Oppimista heikentävät ohjauskokemukset

Ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta sairaanhoitajaopiskelijat löysivät myös oppimista heikentäviä tekijöitä. Tekijät luokiteltiin edeltävien tulosten lailla kolmeen yläkategoriaan, joita on **ohjaajan negatiivinen vaikutus, harjoitteluyksikön negatiivinen vaikutus ja ohjaukseen liittyvät negatiiviset tekijät**. Yläkategoriat ovat edellisen tutkimuskysymyksen tulosten kanssa samankaltaisia, sillä oppimista heikentävät ja edistävät tekijät olivat tutkimuksen tulosten mukaan toisiaan vastaavia. Kyselyyn vastanneet sairaanhoitajaopiskelijat olivat löytäneet samankaltaisia tekijöitä sekä edistävistä että heikentävistä tekijöistä.

Ohjaajan negatiiviseen vaikutukseen liitettäviä tekijöitä oli huono henkilöke-mia, ohjaajan välinpitämättömyys ohjaamiseen ja ohjaajan epäammattillisuus. Huono henkilöke-mia ohjaavan sairaanhoitajan ja sairaanhoitajaopiskelijan välillä oli opiskelijoiden mukaan myös oppimista heikentävä tekijä. Opiskelijoiden mukaan oppimista heikensi, jos opiskelija ei onnistunut luomaan ohjaajaan tiivistä suhdetta ja jos opiskelija ei kyennyt luottamaan ohjaavaan sairaanhoitajaan.

Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös ohjaajan välinpitämättömyys ohjaamiseen heikensi oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Ohjaajan haluttomuus tutustua opiskelijaan, paneutumattomuus ohjaamiseen ja se, ettei ohjaavaa sairaanhoitajaa kiinnostanut ohjaaminen, oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan oppimista heikentävä tekijä. Opiskelijoiden mukaan myös se, että ohjaava sairaanhoitaja on jättänyt opiskelijan päiväksi

ilman kunnollista ohjausta, on ollut opiskelijoiden mukaan harjoittelun aikaisen oppimisen kannalta epäsuotuisaa.

Ohjaajan epäammattillisuus oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös oppimista heikentävä tekijä. Ohjaavan sairaanhoitajan huono asenne, selän takana opiskelijoiden arvosteleminen ja opiskelijoiden aliarviointi heikensi oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Myös ohjaajan epäammattillisuus opiskelijaa ja potilaita kohtaan, sekä ohjaajan epäasiallinen käytös ohjattavaa sairaanhoitajaopiskelijaa kohtaan oli kyselyyn vastanneiden mukaan oppimista heikentävä tekijä.

—jos jokin asia oli menossa pieleen, niin eräs ohjaaja alkoi potilaan kuullen melko kärkkäästi torua ja neuvoa, niin se ei hirveän mukavaa ole.

Harjoitteluyksikön negatiiviseen vaikutukseen liittyviä tekijöitä oli työvoimana oleminen, ohjaajan kiire, huono ilmapiiri ja ulkopuoliseksi jääminen. Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa työvoimana oleminen oli oppimista heikentävä tekijä. Opiskelijoiden mukaan työvoimana käyttäminen heikensi oppimista, sillä silloin opiskelijalla ei ollut aikaa perehtyä harjoitteluun.

Ohjaajan kiire oli yksi oppimista heikentävistä tekijöistä. Ohjaavan sairaanhoitajan kiireinen työnkuva ja ohjaajan jatkuva poissaolo osastolta oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan epäsuotuisaa oppimisen kannalta. Huono ilmapiiri harjoitteluyksikössä oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös oppimista heikentävä tekijä. Harjoittelupaikan yleinen huono ilmapiiri ja se, että työntekijät herjasivat toisiaan, vaikutti opiskelijoiden mukaan heikentävästi heidän oppimiseensa ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa.

Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös ulkopuoliseksi jääminen työyhteisöstä oli oppimista heikentävä tekijä. Opiskelijan jättäminen ulkopuolelle työyhteisöstä ja ohjaajan huonot sosiaaliset taidot heikensivät sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan oppimista.

Minut jätettiin usein yksin, eikä otettu mukaan erikoisempiin juttuihin.

Ohjaukseen liittyviä negatiivisia tekijöitä ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa oli ohjaamisen puute, palautteen puuttuminen ja se, ettei opiskelija saa tarpeeksi vastuuta. Ohjaamisen puute heikensi sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan oppimista. Huono perehdytys, ohjeiden puuttuminen ja puutteellinen neuvominen oli sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan oppimista heikentävä tekijä ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Sairaanhoitajaopiskelijat kertoivat myös, että ohjaamisen puute voi johtaa siihen, että opiskelija ei opi oikeanlaisia työmenetelmiä, vaan oppii tekemään toimenpiteitä väärällä tavalla.

Oppimista heikentävä tekijä oli myös palautteen puuttuminen. Sairaanhoitajaopiskelijat kertoivat, että ohjauskeskusteluiden puuttuminen, palautteen puuttuminen ja se, ettei palautteen antamiseen ollut aikaa, heikensivät oppimista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös se, ettei opiskelijalla ollut mahdollisuutta käydä epäselviä ja askarruttavia asioita yhdessä ohjaavan sairaanhoitajan kanssa läpi, heikensi oppimista.

Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan se, etteivät opiskelijat saaneet tarpeeksi vastuuta, heikensi heidän oppimistaan ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Myös se, ettei ohjaava sairaanhoitaja uskaltanut antaa opiskelijan tehdä tarpeeksi ja ohjaaja vahti liikaa opiskelijan toimintaa, heikensi opiskelijoiden mukaan oppimista.

8.3 Ohjauksen vaikutus harjoittelukokemukseen

Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan harjoittelun aikainen ohjaus vaikutti merkittävästi opiskelijoiden kokonaisvaltaiseen harjoittelukokemukseen. Saatujen avoimen kyselyn vastausten perusteella aineistosta muodostui kaksi yläkategoriaa, joilla oli vaikutusta saatuun harjoittelukokemukseen. Vastanneiden opiskelijoiden mukaan saadulla ohjauksella oli **vaikutusta harjoittelun aikaiseen oppimiseen ja saatuun kokemukseen.**

Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan **ohjauksen vaikutus saatuun kokemukseen** muodostui kahdesta tekijästä, motivoitumisesta harjoitteluun sekä kiinnostumisesta erikoisalaan. Opiskelijoiden mukaan saadulla ohjauksella oli suuri vaikutus sairaanhoitajaopiskelijoiden motivoitumiseen harjoitteluun. Heidän mukaansa hyvä ohjaus sai opiskelijan motivoitumaan harjoitteluun menemiseen ja

tehosti opiskelijan omaa motivaatiota suorittaa harjoittelu hyvin. Hyvä ohjaus oli myös lisännyt opiskelijoiden motivaatiota ottaa itsenäisesti selvää harjoitteluun liittyvistä ylimääräisistäkin asioista. Huono ohjaus taas puolestaan oli vastanneiden mukaan saanut aikaan sen, ettei opiskelijan ole ollut mukava mennä harjoitteluvuoroihin ja opiskelijat ovat toivoneet harjoittelun loppumista. Lisäksi huonon ohjauksen seurauksena sairaanhoitajaopiskelijoiden motivaatio ammattitaitoa edistävää harjoittelua kohtaan oli hiipunut.

Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan harjoittelun aikaisella ohjauksella oli myös vaikutus kiinnostumiseen tietystä erikoisalasta. Kun ohjaaja oli innoissaan ohjaamisesta ja ohjaus oli hyvää, opiskelijat innostuivat itsekin kyseisestä erikoisalasta.

Saadulla ohjauksella oli myös **vaikutusta harjoittelun aikaiseen oppimiseen**. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikaiseen oppimiseen vaikutti sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan onnistuneen oppimiskokemuksen saaminen sekä kokonaiskuvan muodostuminen. Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan harjoittelun aikainen ohjaus auttoi opiskelijoita saamaan sairaanhoitajan työtehtävistä selkeämmän kokonaiskuvan. Ohjaavan sairaanhoitajan asenne vaikutti myös kokonaiskuvan muodostumiseen osastosta ja henkilöstöstä.

Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan myös saadulla ohjauksella oli vaikutusta saatuun oppimiskokemukseen. Opiskelijat kertoivat, että saatuaan hyvää ohjausta ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa harjoittelu tuntui kokonaisuudessaan onnistuneelta ja antoisalta. Opiskelijoiden mukaan huonon ohjauksen seurauksena opiskelijoilla oli vaikeuksia saada harjoittelusta onnistunutta tai tyydyttävää oppimiskokemusta. Kyselyyn vastanneiden sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan ohjaavalla sairaanhoitajalla oli suuri vaikutus harjoittelun onnistumiseen.

9 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia saamastaan ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Tiedonantajat löytyivät helposti, sillä Saimaan ammattikorkeakoulussa oli tutkimuksen toteuttamishetkellä useita opiskelijaryhmiä, jotka sopivat tutkimuksen kohderyhmäksi.

9.1 Prosessin ja tulosten pohdinta

Tiedonantajille annettiin tutkimuksen avoimeen kyselyyn vastaamiseen erään oppitunnin alusta vastaamisaikaa, minkä uskon edistäneen vastausten laatua. Tutkimukseen vastanneet tiedonantajat vaikuttivat aidosti miettineensä vastauksia pyytämiini kysymyksiin. Vastauksissa oli laajasti kerrottu sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ja tuntemuksia saamastaan ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Avoimen kyselyn (liite 2) tulosten perusteella oli helppoa alkaa työstää tätä opinnäytetyötä, sillä tiedonantajat antoivat minulle paljon materiaalia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta.

Sairanhoitajaopiskelijoiden vastausten perusteella pystyin muodostamaan yläkategoriat, jotka sisälsivät keskeisimmät tutkimukseni tulokset. Vastanneiden opiskelijoiden mukaan ohjaajalla, harjoitteluyksiköllä ja saadulla ohjauksella oli suurimmat vaikutukset saadun ohjauksen laatuun ja kokemukseen. Samantyyppisiä tuloksia on tullut ilmi muissakin vastaavasta aiheesta tehdyissä tutkimuksissa. Esimerkiksi Kukkolan (2008) tekemässä pro gradu –tutkielmassa ilmeni vastaavia tuloksia. Kukkolan mukaan ammattitaitoa edistävien harjoittelujen ohjaavien sairaanhoitajien merkitys opiskelijan oppimisen kannalta on todettu kaikkein tärkeimmäksi tekijäksi ohjatun harjoittelun oppimisympäristössä. Kuitenkin minun tutkimuksessani on myös tullut ilmi yksittäisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat sairaanhoitajaopiskelijoiden saatuun kokemukseen. Näitä yksittäisiä tekijöitä huomioimalla voidaan vaikuttaa harjoitteluissa olevien opiskelijoiden kokemukseen.

Saaduissa avoimen kyselyn tuloksissa toistuivat samanlaiset teemat kuin aiemminkin tehdyissä tutkimuksissa. Erityisesti muun muassa perehdytyksen tarve, palautteen puuttuminen ja ohjaavan sairaanhoitajan asenteen vaikutus tuli

ilmi sekä omassa tutkimuksessani sekä aiemmissa julkaistuissa tutkimuksissa, kuten Kannisen ja Tarvaisen (2007) tekemässä tutkimuksessa. Heidän tutkimuksessaan tuli kuitenkin myös ilmi, että sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan ohjaajia oli yhdellä opiskelijalla liikaa. Opiskelijat olivat sitä mieltä, että liian monen ohjaajan kanssa työskentely koettiin oppimista heikentäväksi. Omassa tutkimuksessani tuli kuitenkin ilmi, että sairaanhoitajaopiskelijoiden mielestä oppimista heikentävää oli myös se, että ohjaavia sairaanhoitajia oli ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana vain yksi. Tutkimustuloksia vertailemalla voidaan päätellä, että sairaanhoitajaopiskelijat toivoisivat harjoittelun aikana useamman ohjaajan, mutta kuitenkin niin, ettei ohjaajia ole harjoittelun aikana yli neljää.

Leväsen ja Kivistön (2010) tekemässä opinnäytetyössä tuli ilmi vastaavanlaisia tuloksia oman tutkimukseni kanssa. Heidän tuloksissaan oli, että sairaanhoitajaopiskelijat tunsivat jääneensä ajoittain yksin ja opiskelijaa käytettiin harjoitteluyksikössä työvoimana. Omasta tutkimuksestani tuli esille vastaavanlaisia tuloksia. Toisaalta taas heidän tutkimuksessaan tuli myös esille, että sairaanhoitajaopiskelijat kokivat saaneensa vastuuta liian varhaisessa vaiheessa harjoittelua, kun taas tekemässäni tutkimuksessa sairaanhoitajaopiskelijoiden mielestä oppimista heikentävää oli se, etteivät he olleet saaneet ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana tarpeeksi vastuuta.

9.2 Eettiset kysymykset ja luotettavuuden pohdinta

Avoimen kyselyyn vastanneille opiskelijoille jaettiin kyselyn mukana saate (liite 1), jossa kerrottiin tutkimuksesta. Saatteessa kerrottiin muun muassa myös kyselyn vapaaehtoisuudesta ja vastanneiden tunnistamattomuudesta. Vaikka tutkimuksen vastaamiseen oli varattu aikaa erään oppitunnin alusta, ei opiskelijoiden ollut pakko vastata kyselyyn. Opinnäytetyöni tuloksissa ei kenenkään osallistuneen kyselyyn vastaajan henkilöllisyys tule ilmi, eivätkä tiedonantajat ole muutenkaan tunnistettavissa. Tutkimuksen yhtenä pääpiirteinä on tutkittavien vapaaehtoisuus ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Tutkittavien tulee itse voida päättää, haluavatko he osallistua tutkimukseen, ja heille tulee antaa riittävästi tietoa toteutettavasta tutkimuksesta. (Hirsjärvi, ym. 2009, 25.)

Valitsin kyselyäni varten tiedonantajat, jotka olivat suorittaneet jo useamman ammattitaitoa edistävän harjoittelun. Tällöin heillä oli kyselyyn vastaamishetkellä jo kokemusta useasta harjoittelusta, eikä heidän kokemuksensa muodostunut vain yhdestä onnistuneesta/epäonnistuneesta harjoittelujaksosta.

Tässä opinnäytetyössä on pyritty hyödyntämään saatu aineisto mahdollisimman tarkasti ja mitään oleellista pois jättämättä. Täten tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus on myös mahdollisimman taattu. Tutkimukseni tulokset on raportoitu tarkasti ja niitä kaunistelematta. Käytetyt tutkimusmenetelmät on myös kuvattu tarkasti. (Hirsjärvi ym. 2009, 26.) Tutkimuksesta saamani tulokset ovat linjassa jo aiempien tehtyjen tutkimusten kanssa. Tämän vuoksi voidaan päätellä, että tutkimukseni tulokset ovat luotettavia.

Kaikki avoimen kyselyn tulokset hävitettiin oikeaoppisesti, joten kukaan tutkimuksen ulkopuolinen henkilö ei päässyt niitä näkemään. Opinnäytetyöni valmistumisen jälkeen myös tietokoneella olevat tiedostot tutkimuksen tuloksista hävitettiin.

9.3 Tulosten hyödynnettävyys

Tekemäni opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää eri harjoitteluyksiköissä ohjaamassa ammattitaitoa edistäviä harjoitteluja ja niiden ohjaajia. Opinnäytetyöni toimii myös ajatuksia ja keskusteluja herättävänä, joten harjoitteluja ohjaavat yksiköt voivat opinnäytetyötäni tarkkailemalla löytää yksiköistään aihepiirejä, joissa on mahdollisesti kehittämisen varaa.

Tämän opinnäytetyön tekeminen on merkittävä osa omaa ammatillista kehittymistäni ajatellen. Henkilökohtainen tavoitteeni oli perehtyä työharjoittelujen ohjaamiseen, jotta olisin tulevassa työelämässäni parempi hoitaja ja hoitotyön opiskelijoiden ohjaaja. Opinnäytetyön tekeminen kehitti minua myös vielä mahdollisissa tulevissa opinnoissa ja työharjoitteluissa paremmaksi opiskelijaksi. Tutkimuksen avulla opin tunnistamaan hyvän ohjauksen tunnusmerkit ja hyödyntämään ohjausta omassa toiminnassani.

9.4 Jatkotutkimusaiheet

Tämän tutkimuksen tulosten perusteella ei voida päätellä suuremman joukon sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta. Tämän vuoksi jatkotutkimusaiheena voisikin olla tutkimus, jonka tulokset olisivat yleistettävissä suurempaan joukkoon. Tutkimuksen toteutusmenetelmänä voisi olla kvantitatiivinen tutkimus, jotta saataisiin numeraalista faktatietoa sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksista ja tuloksia voitaisiin verrata eri ammattikorkeakoulujen kesken.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla myös tutkimus, jossa selvitetään harjoitteluja ohjaavien sairaanhoitajien kokemuksia. Vertailemalla sairaanhoitajaopiskelijoiden ja ohjaavien sairaanhoitajien kokemuksia, voitaisiin ohjauksen laatua ja sen tehokkuutta kehittää.

Lähteet

- Arene ry. 2007. Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä. Ammattikorkeakoulujen osallistuminen eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen.
<http://www.ncp.fi/ects/materiaali/Ammattikorkeakoulut%20Bolognan%20tiell%C3%A4%20012007.pdf> 56-62 Luettu 20.9.2012
- Field, P. & Morse, J. 1985. Hoitotyön kvalitatiivinen tutkimus. Kirjayhtymä.
- Hildén, R. 2002. Ammatillinen osaaminen hoitotyössä. Tampere: Tammi.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Kajander, S. 2007. Sairaanhoidajaopiskelijoiden arvioita ohjatun harjoittelun laadusta ja QPL- mittarin arviointia. Kuopion yliopisto. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Pro gradu –tutkielma.
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. WSOYpro Oy.
- Kanninen, M. & Tarvainen V. 2007. Opiskelijaohjaus perioperatiivisessa hoitotyössä opiskelijoiden kokemana.
<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/18969/TMP.objres.433.pdf?sequence=2> Luettu 28.10.2011
- Kukkola, E. 2008. Sairaanhoidajan opiskelijanohjaustaidot sekä ohjaajakoulutuksen tarve ja hyöty hoitotyön ohjatun harjoittelun oppimisympäristössä. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu –tutkielma.
- Kyngäs, H. & Vanhanen, L. 1999. Sisällön analyysi. Hoitotiede 11(1), 3 - 11
- Leino-Kilpi, H. & Välimäki, M. 2003. Etiikka hoitotyössä. Juva: WS Bookwell Oy.
- Levänen, L. & Kivistö, T. 2010. Sairaanhoidajaopiskelijoiden kokemuksia ohjattua harjoittelusta.
<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/23535/Levanen%20Laura%20Kivisto%20Tiina.pdf?sequence=1> (luettu 2.11.2012)
- Mäkinen, T. 2011. Vastaamisesta kysymiseen. Sairaanhoidajaopiskelijoiden ohjaus ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Ammatillisesti suuntautuva kasvatustieteen lisensiaatintutkimus.
- Opetussuunnitelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu.
https://samk.solenovo.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/fet?valkiel=en&koulohj_id=2300554&ryhma_id=2482814&ryhmtyypp=1&amk_id=1111
Luettu 15.12.2011
- Opinto-opas 2011. Saimaan ammattikorkeakoulu
http://ops.saimia.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/fet?ryhmtyypp=1&amk_id=1111&lukuvuosi=&valkiel=fi&koulohj_id=16076949&ryhma_id=16339729
Luettu 14.12.2011

Sarvimäki, A. & Stenbock-Hult, B. 1996. Hoito, huolenpito ja opetus. Juva: WSOY.

Tampereen ammattikorkeakoulu. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun laatukriteerit. 2010.

<http://www.tays.fi/download.aspx?ID=18143&GUID=%7BD850E08F-AB5A-42FA-8F66-A93705E54F6B%7D> Luettu 24.9.2012

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.

Sosiaali- ja terveysala

Saate

Hei!

Opiskelen Saimaan ammattikorkeakoulussa hoitotyön koulutusohjelmassa. Teen opinnäytetyötä Saimaan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksista ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta.

Kysely on tarkoitettu opiskelijoille, jotka opiskelevat hoitotyötä ja ovat kyselyyn vastaamishetkellä suorittaneet vähintään perushoidon, sisätautien hoitotyön ja operatiivisen hoitotyön ammattitaitoa edistävät harjoittelut.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia saamastaan ohjauksesta, jotta sen laatua voidaan kehittää. Pyydän sinua vastaamaan kyselyyn omin sanoin, vastaaminen vie noin 15-20 minuuttia.

Kyselyyn antamasi vastaukset ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään vain tämän tutkimuksen yhteydessä. Aineiston analysoinnin jälkeen vastauslomakkeet hävitetään asianmukaisesti. Vastaukset käsitellään nimettöminä eikä henkilöllisyytesi paljastu missään tutkimuksen vaiheessa.

Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista, mutta toivon kuitenkin että otat osaa tärkeän aiheen tutkimiseen. Lisätietoa kyselystä saat ottamalla minuun yhteyttä sähköpostitse.

Vastauksestasi kiittäen

Minna Björkholm

Sairaanhoitajaopiskelija

minna.bjorkholm@student.saimia.fi

Avoin kysely

Kevät 2012

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta

Ole hyvä ja vastaa kysymyksiin omin sanoin. Mikäli tila loppuu kesken, voit tarvittaessa käyttää paperin toista puolta.

1. Millaista ohjausta olet saanut ammattitaitoa edistävissä harjoitteluissa sairaanhoitajaopintojesi aikana?

2. Millaiset asiat ohjauksessa edistivät oppimistasi ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa?

3. Millaiset asiat ohjauksessa heikensivät oppimistasi ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa?

4. Miten harjoittelussa saatu ohjaus vaikutti harjoitteluusi kokonaisuutena?

Kiitos vastauksestasi!

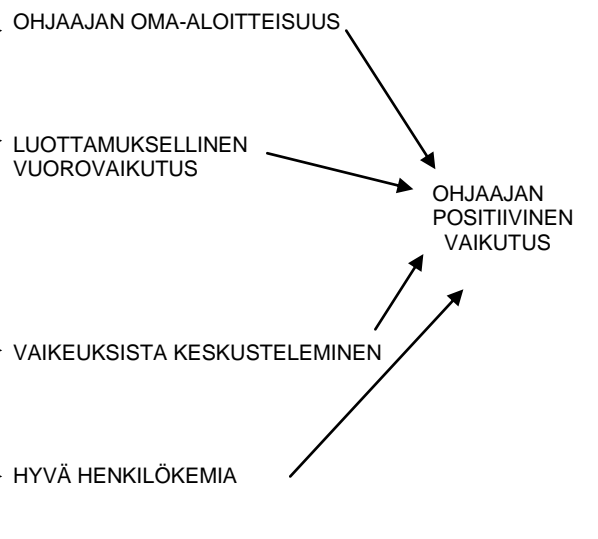
Oppimista edistävät tekijät:

Pelkistetyt ilmaisut

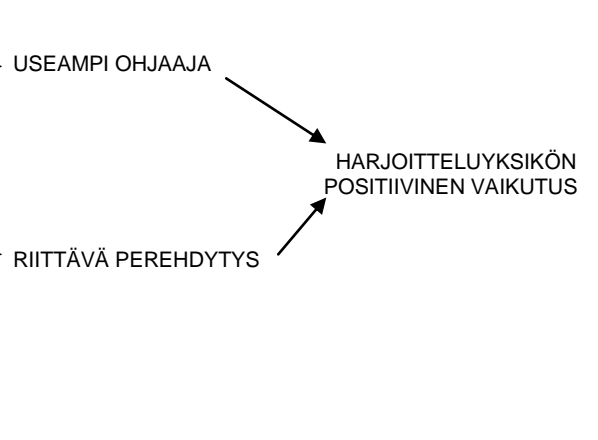
Alakategoriat

Yläkategoriat

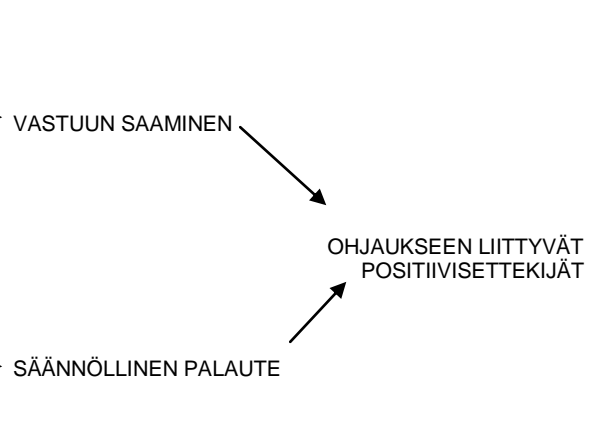
- ohjaaja antaa tietoa myös kysymättä
ohjaaja kertoi asioista ilman, että joka asiaa piti erikseen kysyä
- kunnioittava ja myönteinen vuorovaikutus
luottamus ohjaajaan tärkeää
luottamus minun ja ohjaajan välillä
se ettei käskytä opiskelijaa
ohjaajat eivät aliarvioineet osaamistani ja kykyäni oppia
on mukavaa että voin kysyä ohjaajalta neuvoja tai mielipiteitä
yhteiset työvaiheet oman ohjaajan kanssa
- asioista ja tapahtumista pitää ehtiä keskustelemaan
ohjaajan kanssa
vaikeat asiat tulee myös huomioida ja käsitellä
herkkyys havaita ja tukea opiskelijaa hänelle vaikeissa asioissa
- ohjaajan ja minun persoonien tulee kohdata
ohjaajan kanssa synkkasi ja sain hyvää ohjausta
kiinnostunut opiskelijaa kohtaan
ohjaajan kannustava suhtautuminen myös harjoittelupaikan
ulkopuolella tapahtuviin tutustumisiin

- paras olisi jos toinen ohjaaja olisi jo hyvin kokenut hoitaja
ja toinen hoitaja uusilla tiedoilla varustettu
kaksi ohjaajaa näkee kaksi tapaa toimia ja
asioita tulee käytyä laajemmin läpi
- perehdytykseen panostetaan
ohjaaja kertoi ennen toimenpidettä miksi joku asia tehdään näin
ohjaaja antoi minulle omakseni "perehdytyskansion"
uudet asiat käytiin yhdessä ohjaajan kanssa läpi rauhassa
asian läpikäyminen sanallisesti tai ohjeistus
ohjaaja neuvoo tarkasti mitä tehdään
saan ensin nähdä mitä minun tulee tehdä
ohjaajani ovat ensin näyttäneet mallia kuinka asiat hoidetaan
ohjaajani oli itse vasta valmistunut ja tiesi mitkä asiat olivat
minulle harj. jakson kannalta hyödyllisiä

- annetaan enemmän vastuuta harjoittelun edetessä
pääsee tekemään paljon erilaisia hoitotoimenpiteitä
ja olemaan potilaan kanssa kontaktissa
riittävä vastuu motivoi
kannustava ja rohkaiseva ohjaaja edistää oppimista
sain tehdä ohjaajan valvonnassa
ohjaajat ovat kannustaneet itse tekemään
eikä seuraamaan vierestä
hyvän ohjauksen myötä itsetunto kasvaa ja rohkeus myös
- ohjaaja antaa hyvää ja kehittävää palautetta
positiivisessa mielessä
palautteen saaminen säännöllisesti
rehellinen kriittinenkin palaute
rehellinen palaute on tärkeää
antaa hyvää palautetta kun sille on aihet

Oppimista heikentävät tekijät:

Pelkistetyt ilmaisut

henkilökemiat eivät kohdanneet millään tavalla en muka osannut tehdä mitään oikein tiiviin suhteen luominen ohjaajaan ei onnistunut luottamuksen puute ohjaajaa kohtaan

→ HUONO HENKILÖKEMIA

"vanhan ajan" hoitajat jotka ovat välinpitämättömiä ohjaaja unohtaa opiskelijan esim. päiväksi ohjaajani ei kiinnostanut ohjaaminen ohjaajaa ei tuntunut minun harjoitteluni kiinnostavan ohjaajan haluttomuus tutustua opiskelijaan ohjaajaani ei kiinnostanut ohjaaminen vaan jätti oppimiseni omien kysymysten varaan paneutumattomuus ohjaamiseen

→ OHJAAJAN VÄLINPITÄMÄTTÖMYYS OHJAAMISEEN

ohjaajan taholta epäammattillisuutta, aliarviointia ja selän takana arvostelemista ohjaajan huono asenne ohjaajan epäammattillisuus opiskelijaa ja potilaita kohtaan ohjaaja melko kärkkäästi ja potilaan kuullen alkoi torua ja neuvoa ohjaus oli muutenkin lähinnä tiuskimista jokaista asiaa, jota sanoin kritisoitiin

→ OHJAAJAN EPÄAMMATILLISUUS

oleminen työvoimana, jolloin ei aikaa perehtyä asioihin opiskelijan käyttäminen ilmaisena työvoimana

→ TYÖVOIMANA OLEMINEN

ohjaajalla paljon vastuuta, sekä kiireinen työnkuva ohjaaja paljon poissa osastolta eri ohjaajan kanssa olo heikentää oppimista, sillä hän ei tunne minua

→ OHJAAJAN KIIRE

harjoittelupaikan huono ilmapiiri osaston ilmapiiri oli erittäin huono muiden työntekijöiden mollaaminen

→ HUONO ILMAPIIRI

opiskelijan ulkopuolelle jättäminen työyhteisössä ohjaajan huonot sosiaaliset taidot

→ ULKOPUOLISEKSI JÄÄMINEN

ohjaamisen puute ohjaajani ei selittänyt tai opastanut minua lähes ollenkaan huono perehdytys se, ettei neuvota kunnolla sanotaan, mene tekemään yksin eikä anneta tarpeeksi ohjeita jos ei tiedä mitä tekee, oppii mahdollisesti väärin asioista ei kerrottu oma-aloitteisesti

→ OHJAAMISEN PUUTE

en saanut mahdollisuutta käydä läpi epäselviä ja askarruttavia asioita ei aikaa palautteen antamiseen ohjauskeskusteluiden puute palautteen puuttuminen

→ PALAUTTEEN PUUTTUMINEN

liika kytääminen vie innon opiskeluun ohjaaja kytäsi kaikki mitä teen ohjaaja ei uskalla antaa opiskelijan juurikaan tehdä mitään vastuuta ei annettu

→ EI TARPEEKSI VASTUUTA

Yläkategoriat

OHJAAJAN NEGATIIVINEN VAIKUTUS

HARJOITTELUYKSIKÖN NEGATIIVINEN VAIKUTUS

OHJAUKSEEN LIITTYVÄT NEGATIIVISET TEKIJÄT

Ohjauksen vaikutus harjoitteluun kokonaisuutena:

Pelkistetyt ilmaisut

Alakategoriat

Yläkategoriat

jos ohjaaja on mukava ja asiansa osaava, on paljon enemmän motivaatiota mennä harjoittelupaikkaan työvuoroon vaikuttaa motivaatioon ja siihen onko harjoitteluun mukava mennä kun ohjaus ollut hyvää, olen motivoituneempi olemaan harjoittelussa hyvä ohjaus tehosti oppimistani ja paransi motivaatioita vaikuttaa haluaako aamuisin mennä osastolle vaikuttanut paljon omaan motivaatioon suorittaa harjoittelu hyvin huono ohjaus on saanut motivaation hiipumaan harjoitteluun on ollut mukava mennä, kun hyvä ohjaaja/työporukka osastolla huono ohjaus saa toivomaan harjoittelun loppumista kun ohjaus hyvää, olen ottanut selvää ylimääräisistäkin asioista

MOTIVOITUMINEN
HARJOITTELUUN

VAIKUTUS KOKEMUKSEEN

ohjaaja oli innoissaan ohjaamisesta ja innosti minua kirurgiaan ohjaus oli huonoa, tällä hetkellä ei kiinnosta se puoli yhtään ohjaajan asenne vaikuttaa kokonaiskuvaan erikoisalasta

KIINNOSTUMINEN ERIKOISALASTA

jos saan hyvää ohjausta harjoittelu tuntuu onnistuneelta jos saan huonoa ohjausta harjoittelu tuntuu vähemmän onnistuneelta jos ohjaus huonoa on vaikeaa tai mahdotonta saada harjoittelusta tyydyttävää oppimiskokemusta ohjaajalla suuri rooli harjoittelun antoisuudessa ohjaajan kanssa oli mukava tehdä töitä kun tiesi, että aina voi kysyä ja kysymyksiin vastataan hyvä ohjaus teki harjoittelusta mukavia ohjaus/ohjaaja tärkeä tekijä harjoittelun kannalta

ONNISTUNUT OPPIMISKOKEMUS

VAIKUTUS OPPIMISEEN

kokonaiskuva työtehtävistä selkeni huomattavasti ohjaajan asenne vaikuttaa kokonaiskuvaan osastosta ohjaajaan asenne vaikuttaa kokonaiskuvaan henkilöstöstä

KOKONAISKUVAN MUODOSTUMINEN

